

Pomorska Izba Rzemieśnicza
Małych Średnich Przedsiębiorstw

ROLA PRZEDSIĘBIORCÓW W KSZTAŁCENIU ZAWODOWYM NA POTRZEBY POMORSKIEGO RYNKU PRACY - AKTUALNE WYZWANIA

***Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Gdańsku
posiedzenie plenarne 24 marca 2022 roku***

Współpraca pracodawców i szkół – korzyści:

- ▶ Współpraca pracodawców i szkół przynosi **korzyści zarówno pracodawcom, jak i placówkom oświatowym.**
- ▶ **Pracodawcy:** możliwość zatrudnienia pracownika kompetentnego, dobrze przygotowanego do pracy w swoim zawodzie; promowanie marki przedsiębiorstwa w otoczeniu lokalnym itd.
- ▶ **Szkoły:** ułatwienie znalezienia zatrudnienia absolwentom; możliwość udziału w szkoleniach zawodowych dla nauczycieli organizowanych przez pracodawców; doposażenie warsztatów i pracowni szkolnych; nagrody, stypendia dla uczniów; budowanie marki szkoły w środowisku lokalnym itd.
- ▶ **Szczególnym beneficjentem jest uczeń:** nabywa umiejętności praktyczne w rzeczywistym środowisku pracy, a także ma możliwość poznawania nowych rozwiązań i technologii stosowanych w danej branży => zwiększa to jego szanse na znalezienie atrakcyjnego zatrudnienia po zakończeniu nauki

Współpraca pracodawców i szkół – potrzeba intensyfikacji

- ▶ Problemy ze znalezieniem wykwalifikowanych pracowników – **obok wyzwań związanych z przepisami prawnymi, podatkami i konkurencją => jedno z większych utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce oraz regionie pomorskim.**
- ▶ Przyczyna: **niedostosowanie kwalifikacji i kompetencji pracowników do potrzeb rynku pracy.** (doradztwo zawodowe!)
- ▶ **Potrzeba intensyfikacji współpracy środowiska pracodawców ze szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe / branżowe.**
- ▶ Kształcenie zawodowe realizowane w ścisłej współpracy z pracodawcami powinno **stanowić jeden z najważniejszych elementów polityki oświatowej realizowanej na szczeblu lokalnym i regionalnym.**

Formy współpracy pracodawców ze szkołami

- ▶ realizacja kształcenia zawodowego, w tym praktyczna nauka zawodu,
- ▶ klasy patronackie,
- ▶ udział w przygotowaniu propozycji programu nauczania zawodu na potrzeby rynku pracy,
- ▶ wyposażenie warsztatów lub pracowni szkolnych,
- ▶ organizacja egzaminu zawodowego,
- ▶ doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego,
- ▶ realizacja doradztwa i promocji kształcenia zawodowego,
- ▶ finansowanie stypendiów dla uczniów, czy organizacja olimpiad i konkursów z wiedzy i umiejętności zawodowych,
- ▶ inne

Dualny system kształcenia zawodowego

- ▶ **Dualny system kształcenia:** powiązanie nauki w szkole ze stażem w przedsiębiorstwie.
- ▶ Model ten jest **bardzo powszechny w krajach o najwyższym poziomie kultury pracy, wydajności i konkurencyjności**, takich jak Niemcy, Austria, Szwajcaria, Norwegia, czy Francja.
- ▶ W tym systemie **kształcenie zawodowe jest ściśle dostosowane do oczekiwań i potrzeb pracodawców oraz pozwala uczniom na płynne przejście od nauki w szkole do czynnego życia zawodowego**. To inwestycja w rozwój gospodarczy danego regionu i kraju.
- ▶ **Model funkcjonuje w polskim rzemiośle z powodzeniem od wielu dziesiątek lat**, opierając się na sprawdzonej wielowiekowej tradycji nauki w rzemiośle w relacji mistrz – uczeń.
- ▶ Po ukończeniu nauki w branżowej szkole I stopnia i zdaniu egzaminu końcowego, do dyplomu zawodowego, a w rzemiośle do świadectwa czeladniczego, wydawany jest **suplement Europass** => dokument ten poświadcza uzyskanie umiejętności i kompetencji w danym zawodzie i jest honorowany na terenie UE i EOG, ułatwiając podjęcie pracy lub dalszej nauki.

Formalno-prawne uwarunkowania i wyzwania w kształceniu młodocianych pracowników

- Pracodawcy muszą posiadać **odpowiednie kwalifikacje zawodowe i przygotowanie pedagogiczne** lub zatrudniać osoby szkolące o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych i przygotowaniu pedagogicznym.
- **Obowiązki pracodawcy** to m.in. musi: realizować programy nauczania zgodne z obowiązującymi podstawami programowymi określonymi dla danego zawodu; zapewnić wstępne i okresowe badania lekarskie; zapewnić warunki materialne do realizacji praktycznej nauki zawodu: stanowiska szkoleniowe wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy; odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej; nadzorować przebieg praktycznej nauki zawodu; współpracować ze szkołą, inne.

Formalno-prawne uwarunkowania i wyzwania w kształceniu młodocianych pracowników

- Pracodawca jest zobowiązany do **wypłacania młodocianemu wynagrodzenia oraz pokrywania składek na ubezpieczenie społeczne**, które podlegają refundacji ze środków Funduszu Pracy, obsługiwanej przez Ochotnicze Hufce Pracy => skomplikowana i zbiurokratyzowana procedura (*kolejne slajdy*).
- *Stawki (miesięcznego) wynagrodzenia pracownika młodocianego w okresie od 1 marca do 31 maja 2022 r. wynoszą:*
 - I rok nauki - nie mniej niż 5% wynagrodzenia - 299,75 zł***
 - II rok nauki - nie mniej niż 6% wynagrodzenia - 359,71 zł***
 - III rok nauki - nie mniej niż 7% wynagrodzenia - 419,66 zł***
 - Przyuczenie do wykonywania określonej pracy - nie mniej niż 4% - 239,80 zł***

Formalno-prawne uwarunkowania i wyzwania w kształceniu młodocianych pracowników

► **Wniosek o zawarcie umowy o refundację zawiera:**

1. *nazwę miejscowości i datę wypełnienia wniosku o zawarcie umowy;*
2. *nazwę pracodawcy, adres siedziby, miejsce prowadzenia działalności oraz numer konta bankowego, na które będzie przekazywana wypłata refundacji;*
3. *numer identyfikacji podatkowej NIP;*
4. *oznaczenie prowadzonej działalności według PKD;*
5. *formę prawną prowadzonej działalności;*
6. *nazwę(-wy) dokumentów poświadczających uprawnienia do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych;*
7. *wykaz imienny młodocianych, których dotyczy wniosek o zawarcie umowy, obejmujący:*
 - a) *imię i nazwisko młodocianego,*
 - b) *numer PESEL młodocianego,*
 - c) *datę zawarcia umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego na czas nieokreślony, w tym czas trwania przygotowania zawodowego,*
 - d) *nazwę zawodu lub zakres przyuczenia, w których odbywa się przygotowanie zawodowe,*
 - e) *formę odbywania przygotowania zawodowego (nauka zawodu albo przyuczenie do wykonywania określonej pracy);*

Formalno-prawne uwarunkowania i wyzwania w kształceniu młodocianych pracowników

► Wniosek o zawarcie umowy zawiera – c.d.:

8. Oświadczenia o:

1. *liczbie pracowników zatrudnionych w dniu składania wniosku o zawarcie umowy, z uwzględnieniem młodocianych i roku ich nauki,*
2. *liczbie młodocianych, którzy w okresie ostatnich trzech lat przed dniem złożenia wniosku o zawarcie umowy ukończyli przygotowanie zawodowe u tego pracodawcy,*
3. *liczbie młodocianych, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe w okresie ostatnich trzech lat przed dniem złożenia wniosku o zawarcie umowy i kontynuowali zatrudnienie u tego pracodawcy przez okres co najmniej 6 miesięcy lub nadal są u niego zatrudnieni,*
4. *niekorzystaniu z refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń młodocianych, o których mowa w wykazie wymienionym w pkt 7, z innej wojewódzkiej komendy Ochotniczych Hufców Pracy, zwanych dalej „OHP”*

9. *deklarację zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez okres co najmniej 6 miesięcy po zakończeniu przygotowania zawodowego każdego młodocianego, którego dotyczy wniosek o zawarcie umowy.*

Formalno-prawne uwarunkowania i wyzwania w kształceniu młodocianych pracowników

► Do wniosku o zawarcie umowy dołącza się:

1. *Kopię umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartej na czas nieokreślony przez pracodawcę z młodocianym, poświadczoną za zgodność z oryginałem;*
2. *Oryginały lub kopie poświadczone za zgodność z oryginałem dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań zawodowych i pedagogicznych osób prowadzących przygotowanie zawodowe młodocianych;*
3. *Zaświadczenia lub oświadczenie o pomocy de minimis;*
4. *Informacje określone w przepisach o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.*

W przypadku zmiany stawek wynagrodzenia, składa się wniosek o zmianę umowy w zakresie wysokości refundacji

Formalno-prawne uwarunkowania i wyzwania w kształceniu młodocianych pracowników

► **Procedura wypłaty refundacji:**

- *Umowy o refundację wynagrodzeń wypłacanym młodocianym pracownikom i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, rozlicza się na odpowiednim druku*
- *Pracodawca składa wniosek o zwrot kosztów do Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP po zakończeniu kwartału rozliczeniowego i po opłaceniu składek ZUS.*

► **Do wniosku o zwrot kosztów należy dołączyć:**

- **kopie list płac** za każdy miesiąc zatwierdzone przez pracodawcę wraz z pokwitowaniem przez młodocianego odbioru wynagrodzenia (podpis na liście płac, wyciąg bankowy potwierdzający przelew, kopia przekazu pocztowego lub pisemne upoważnienie młodocianego dla osoby trzeciej); w przypadku wypłaty wynagrodzenia chorobowego powinno to w sposób czytelny zostać udokumentowane (w postaci listy płac z zaznaczonym wynagrodzeniem chorobowym, druku RSA lub kopii zaświadczenia lekarskiego),
- **kopie dokumentów potwierdzających opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne za każdy miesiąc** (kopie blankietów opłaty, wydruk wyciągów bankowych potwierdzających zrealizowaną wpłatę do ZUS),
- **kopie deklaracji rozliczeniowych** (druk DRA).

Formalno-prawne uwarunkowania i wyzwania w kształceniu młodocianych pracowników

- ▶ Pracodawca **pokrywa koszty egzaminu końcowego zawodowego** młodocianego pracownika lub w rzemiośle egzaminu czeladniczego.
- ▶ Pracodawca otrzymuje należne **dofinansowanie kosztów kształcenia dopiero po zakończeniu realizacji praktycznej nauki zawodu** (tj. po 36 miesiącach) i dodatkowo pod warunkiem ukończenia szkoły i zdania egzaminu zawodowego / egzaminu czeladniczego przez ucznia. W zależności od branży i poniesionych nakładów, **często nie stanowi to rekompensaty tych wydatków.**

aktualnie dofinansowanie (3 lat) nauki zawodu wynosi: 8 081 zł

w zawodzie szczególnie pożądanym, wskazanym przez ministra właściwego ds. oświaty i wychowania w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy **wynosi: 10 000 zł**

- ▶ **Brak motywacji młodocianych pracowników** bywa dużym wyzwaniem i niestety zdarza się, że młodociany pracownik rezygnuje z przystąpienia do egzaminu lub go nie zdaje. Ponadto zdarza się, że nie podejmuje ponownej próby zdania egzaminu, co skutkuje tym, że po 3 latach kształcenia pracodawca nie uzyskuje w/w dofinansowania.

Formalno-prawne uwarunkowania i wyzwania w kształceniu młodocianych pracowników

- ▶ Zatrudnianie młodocianych pracowników przez pracodawców regulują akty prawne jak: **Kodeks Pracy, Ustawa Prawo oświatowe, Ustawa o systemie oświaty, Ustawa o rzemiośle i inne delegujące rozporządzenia** => duża ilość aktów prawnych i ich częsta nowelizacja powodują trudności w interpretacji przepisów.
- ▶ Inny poważny problem stanowią także **zapisy *Ustawy o rzemiośle***, które ograniczają formy wykonywania działalności gospodarczej w rzemiośle. Zawarty w *Ustawie o rzemiośle* katalog tych form nie obejmuje spółek kapitałowych, co powoduje, że zakłady rzemieślnicze, które wybrały taką formę działalności zostały wykluczone z rzemiosła.

Dane:

rok	Liczba młodocianych pracowników zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych w Polsce	w tym na terenie PIR MSP	Liczba zakładów rzemieślniczych zatrudniających młodocianych pracowników w Polsce	w tym na terenie PIR MSP
2011	84 384	5 124	26 078	1 461
2018	57 544	3 983	21 835	1 283
2021		6 116		1 419

Barometr zawodów 2019

województwo pomorskie

www.barometrzwodow.pl

DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze
Blacharze i lakiernicy samochodowi
Brukarze
Cieśle i stolarze budowlani
Cukiernicy
Dekarze i blacharze budowlani
Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy
Fizjoterapeuci i masażyści
Fryzjerzy
Inżynierowie budownictwa
Kelnerzy i barmani
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
Kierownicy budowy
Kosmetyczki
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
Kucharze
Listonosze i kurierzy
Magazynierzy

Masarze i przetwórcy ryb
Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych
Monterzy konstrukcji metalowych
Monterzy okien i szklarze
Murarze i tynkarze
Nauczyciele języków obcych i lektorzy
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Nauczyciele przedszkoli
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Piekarze
Pielęgniarki i położne
Pomoce kuchenne
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości

Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Pracownicy ochrony fizycznej
Pracownicy przetwórstwa spożywczego
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy socjalni
Przedstawiciele handlowi
Recepcjoniści i rejestratorzy
Robotnicy budowlani
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Samodzielni księgowi
Spawacze
Spedytorzy i logistycy
Sprzątaczk i pokojowe
Sprzedawcy i kasjerzy
Szefowie kuchni
Ślusarze
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

Barometr zawodów 2020

województwo pomorskie

www.barometrzawodow.pl

DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze
Blacharze i lakiernicy samochodowi
Brukarze
Cieśle i stolarze budowlani
Dekarze i blacharze budowlani
Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
Fizjoterapeuci i masażyści
Fryzjerzy
Kelnerzy i barmani
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
Kosmetyczki
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
Kucharze
Lakiernicy
Lekarze
Magazynierzy
Masarze i przetwórcy ryb

Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych
Monterzy maszyn i urządzeń
Murarze i tynkarze
Nauczyciele języków obcych i lektorzy
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Nauczyciele przedszkoli
Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Piekarze
Pielęgniarki i położne
Pomoce kuchenne
Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych

Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Pracownicy ochrony fizycznej
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy socjalni
Psycholodzy i psychoterapeuci
Ratownicy medyczni
Recepcjoniści i rejestratorzy
Robotnicy budowlani
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Samodzielni księgowi
Spawacze
Spedytorzy i logistycy
Sprzątaczk i pokojowe
Sprzedawcy i kasjerzy
Szefowie kuchni
Ślusarze

Barometr zawodów 2021

województwo pomorskie

www.barometrzawodow.pl

DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze
Blacharze i lakiernicy samochodowi
Brukarze
Cieśle i stolarze budowlani
Dekarze i blacharze budowlani
Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
Fizjoterapeuci i masażyści
Fryzjerzy
Kelnerzy i barmani
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
Kucharze
Lekarze
Magazynierzy
Masarze i przetwórcy ryb

Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych
Monterzy konstrukcji metalowych
Murarze i tynkarze
Nauczyciele języków obcych i lektorzy
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Nauczyciele przedszkoli
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Piekarze
Pielęgniarki i położne
Pomoce kuchenne
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości

Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy socjalni
Psycholodzy i psychoterapeuci
Ratownicy medyczni
Robotnicy budowlani
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Samodzielni księgowi
Spawacze
Sprzątaczk i pokojowe
Sprzedawcy i kasjerzy
Szefowie kuchni
Ślusarze

Barometr zawodów 2022

województwo pomorskie

www.barometrzwodow.pl

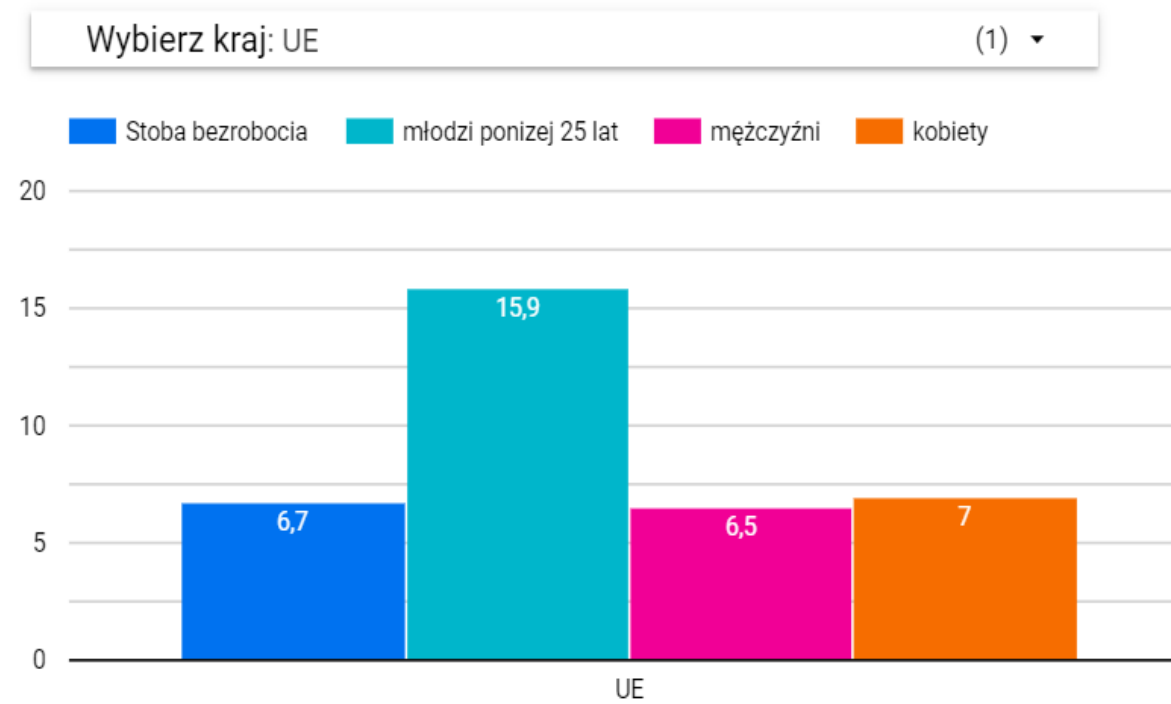
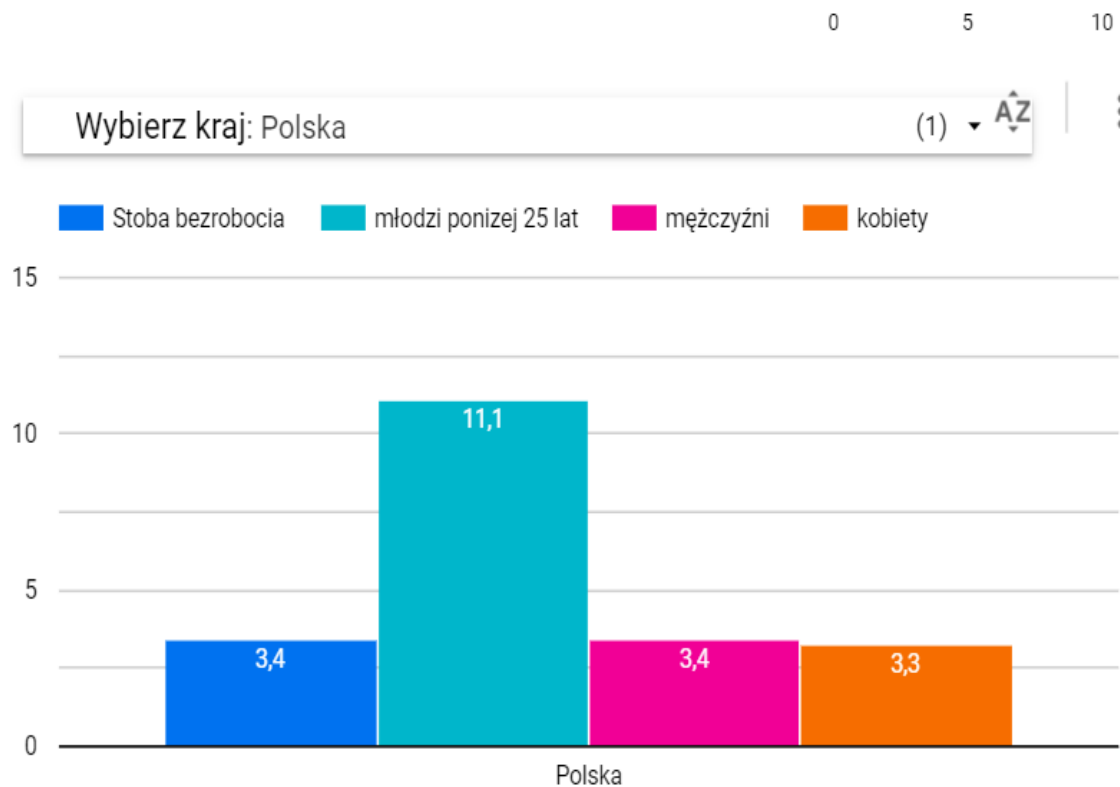
DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze
Blacharze i lakiernicy samochodowi
Brukarze
Cieśle i stolarze budowlani
Dekarze i blacharze budowlani
Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
Fizjoterapeuci i masażyści
Fryzjerzy
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy
Inżynierowie budownictwa
Kelnerzy i barmani
Kierowcy autobusów
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
Kierownicy budowy
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
Kucharze
Lekarze
Magazynierzy

Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych
Murarze i tynkarze
Nauczyciele języków obcych i lektorzy
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących
Nauczyciele przedmiotów zawodowych
Nauczyciele przedszkoli
Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych
Ogrodnicy i sadownicy
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych
Operatorzy obrabiarek skrawających
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych
Opiekunki dziecięce
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Piekarze
Pielęgniarki i położne

Pomoce kuchenne
Pracownicy ds. budownictwa drogowego i kolejowego
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Pracownicy służb mundurowych
Pracownicy socjalni
Przetwórcy mięsa i ryb
Psycholodzy i psychoterapeuci
Ratownicy medyczni
Robotnicy budowlani
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Samodzielni księgowi
Spawacze
Sprzątaczk i pokojowe
Sprzedawcy i kasjerzy
Szefowie kuchni
Ślusarze
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

Bezrobocie wśród młodzieży (dane Eurostat 2021)

Źródło danych: Eurostat

FORSAL.PL Źródło danych: Eurostat

FORSAL.PL

Bezrobocie wśród młodzieży (dane Eurostat 2021)

- ▶ We wrześniu 2021 r. **stopa bezrobocia wśród osób młodych wyniosła 15,9 proc. w UE** i 16,0 proc. w strefie euro.
- ▶ Wśród wszystkich państw Wspólnoty **największe bezrobocie młodzieży notuje Hiszpania**, gdzie 30,6 proc. osób w wieku poniżej 25 lat nie miało pracy. Kolejne były **Włochy** z bezrobociem wśród młodzieży na poziomie 29,8 proc. i **Szwecja** (25,1 proc.). Na drugim biegunie znalazły się **Czechy** z bezrobociem wśród młodych na poziomie 6,3 proc., **Niemcy** (6,6 proc.) i **Cypr** (6,8 proc.).
- ▶ **Polska znajduje się w środkowej części zestawienia nieco poniżej średniej dla całej UE.** We wrześniu 2021 roku bez zatrudnienia było **11,1 proc. młodych Polaków.**

Aktualna sytuacja na rynku pracy, nastroje pracodawców

- ▶ **Aktualne zmiany na rynku pracy związane z wojną w Ukrainie:** napływ uchodźców z Ukrainy (głównie kobiety), ubytek spowodowany wyjazdem obywateli Ukrainy (mężczyzn) do ojczyzny (mobilizacja).
- ▶ *Badanie przeprowadzone przez Instytut Badań Rynkowych i Społecznych w dniach 11-12 marca 2022 r. dla Nationale Nederlanden.*
- ▶ **84 proc. Polaków jest zdania, że wojna w Ukrainie wpłynie na zatrudnienie na krajowym rynku pracy.**
- ▶ Z badania wynika, że **ze względu na trwający konflikt zbrojny w Ukrainie aż 71 proc. Polaków nie zdecydowałoby się aktualnie na zmianę pracy.** W obliczu tak **dużej niepewności** tylko nieco ponad jedna czwarta odważyłaby się teraz na zmianę pracy.

Wniosek:

- ▶ Ciężar obowiązków i kosztów oraz dodatkowo obciążenia formalne i często nieprzyjazne przepisy prawne obowiązujące pracodawców zatrudniających młodocianych pracowników powodują, iż **maleje motywacja pracodawców i ich zainteresowanie** dla tej formy kształcenia i pozyskiwania pracowników.
- ▶ **Jest to tendencja niekorzystna dla potrzeb rynku pracy i rozwoju gospodarki.**

Rekomendacje:

- ▶ wprowadzenie **zachęt dla pracodawców** zatrudniających młodocianych pracowników w postaci np. **zwolnień czy ulg podatkowych lub innych rekompensat**,
- ▶ **podwyższenie kwoty dofinansowania kosztów kształcenia** w zawodzie oraz zmianę kryteriów uzyskania dofinansowania,
- ▶ stałe monitorowanie, **tworzenie przepisów prawnych przyjaznych i zachęcających pracodawców do zatrudniania młodocianych pracowników** => z uwzględnieniem opinii zainteresowanych stron,
- ▶ wprowadzenie **zmian w *Ustawie o rzemiośle***, które zniosą kryteria form prowadzenia działalności gospodarczej w rzemiośle, uregulują zagadnienia kształcenia dualnego oraz zachęcać będą do zrzeszania się rzemieślników w organizacjach rzemiosła,
- ▶ **uproszczenie procedur i ograniczenie do minimum formalności związanych z organizacją kształcenia przez pracodawców**, w tym z refundacją wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne,

Rekomendacje:

- ▶ budowanie warunków dla współpracy pracodawców, samorządu i szkół przy organizacji **doradztwa zawodowego**,
- ▶ uwzględnianie i promowanie w programach krajowych i europejskich, projektów umożliwiających przedsiębiorcom **otrzymanie dotacji na działania podejmowane w ramach kształcenia młodocianych pracowników** i współpracy ze szkołami branżowymi,
- ▶ wprowadzenie **zachęt finansowych dla specjalistów do podejmowania pracy jako nauczyciele praktycznej nauki zawodu w szkołach**,
- ▶ **promocja wśród pracodawców współpracy ze szkołami w ramach kształcenia zawodowego / branżowego**, także w formie konkursów, wyróżnień przyznawanych przez samorządy, szkoły, inne instytucje.

Pomorska Izba Rzemieślnicza
Małych Średnich Przedsiębiorstw

Dziękuję za uwagę

Małgorzata Wokacz-Zaborowska
Dyrektor Pomorskiej Izby Rzemieślniczej MSP